

תת"ע 1742/07/18 - מדינת ישראל נגד איוון חטידזה

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 1742-07-18 מדינת ישראל נ' איוון חטידזה
תיק חיצוני: 90211020749

בפני מאשימה נגד נאשם
כבוד השופט בכיר ישראל ויטלסון
מדינת ישראל
איוון חטידזה
ע"י ב"כ עו"ד אבנר גולוב

גזר דין

הנאשם הורשע לפי הודאתו בשני כתבי אישום. בכתב האישום הראשון הובא הנאשם לדין בגין עבירה של נהיגה בשכרות ולפי סעיפים 62(ד) 64ב(א)(3) לפקודת התעבורה וסעיף 39 לפקודת התעבורה.

על פי כתב אישום זה, בתאריך 19.5.2018 נהג הנאשם ברכב בעת היותו שיכור ובגופו נמצאו 585 מיקרוגרם אלכוהול.

בתאריך 22.1.2019 הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, **ולאחר שכתב האישום תוקן** לעבירה לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה ובית המשפט הרשיע את הנאשם בכתב האישום המתוקן.

לפי הסדר הטיעון בתיק הראשון הושטו על הנאשם 150 שעות של של"צ, מאסר של 6 חודשים למשך 3 שנים, פסילת רישיון למשך 10 חודשים, פסילה על תנאי והפעלת התחייבות על סך 10,000 ₪.

ביום 18.7.2019 תוקן הסדר הטיעון ובאופן שהנאשם יבצע 120 שעות של"צ והתחייבות תעמוד על סך 6,000 ₪.

ביום 27.11.2019 הוגשה בקשה של שירות המבחן לדין מחדש לשם הפקעת צו השל"צ וכדי לשקול עונש חלופי אחר וכך, משום שהנאשם סירב לבצע בדיקות רציפות של בדיקת שתן כדי להוכיח ניקיון מסמים וכן לנוכח אי שיתוף פעולה כללי של הנאשם עם שירות המבחן.

לאור עמדת שירות המבחן להפקעת צו השל"צ, נפתח הדיון מחדש לטעונים לעונש בלבד על יסוד הכרעת הדין בכתב האישום המתוקן מיום 22.1.2019.

בין לבין, הוגש כתב אישום חדש, נוסף, נגד הנאשם בתיק 9858-11-18 ולפיו ביום 13.11.2018 נהג הנאשם ברכב

פרטי בתל-אביב בשעה 07:30 בבוקר ברחוב נחל איילון, מכיוון צפון לכיוון דרום ובמקום שהרחוב הוא דו סיטרי, בעל נתיב נסיעה לכל כיוון. במקום היה סימון של קו הפרדה מקוקו. אותה העת, למול כיוון נסיעת הנאשם במקום נהג אחר במשאית ובנתיב הנגדי.

הנאשם נהג בקלות ראש, איבד שליטה על רכבו, לא הבחין מבעוד מועד במשאית שלמולו בדרך המשיך בנסיעה והתנגש במשאית. כתוצאה מהתאונה נחבלו 2 נוסעות ברכבו של הנאשם.

הנאשם נהג שעה שהוא שיכור, על פי בדיקת מאפיינים, נדף ריח חזק של אלכוהול מפיו. התנהגותו היתה רדומה, הנאשם נכשל במבחני ביצוע במבחן עמידה הוא נפל ובמבחן הליכה על הקו הוא התנדנד. על פי בדיקה ראשונית בדגימת דם שבוצעה לנאשם התגלה אלכוהול בריכוז של 153 מיליגרם.

העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק הנוסף, הן נהיגה בעת היותו שיכור, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, וסטייה מנתיב לפי סעיף 40 לתקנות התעבורה.

הנאשם הודה בכתב האישום החדש והנוסף.

לאור בקשת שירות המבחן לדיון מחדש, והפקעת צו-המבחן, בתיק

1742-07-18, לנוכח חוסר שיתוף הפעולה מצדו של הנאשם, נפתח הדיון מחדש לטעוניהם לעונש בשני התיקים גם יחד.

בית המשפט גזר את הדין לנאשם ביום 8.7.2019, כאשר שגגה יצאה בפני ביהמ"ש כאן, עת ציין בפתח גזר הדין כי עסקינן בשני כתבי אישום המדברים על נהיגה בשכרות, בה בשעה שכתב האישום הראשון כאמור, שונה סעיף האישום ובאופן שהנאשם הודה בעבירה לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה ולא בעבירה המקורית לפיה הובא לדין.

בבית המשפט המחוזי הגיעו הצדדים להסכמה כי התיק יחזור לביהמ"ש כאן לצורך טיעוניהם לעונש מחדש, ולנוכח התעלמות ביהמ"ש כאן, מתיקון כתב האישום בתיק 1742-07-18.

הן התביעה והן ההגנה טענו בפני, פעם נוספת, לעניין העונש שראוי להטיל על הנאשם. ההגנה הגישה את טיעוניה בכתב.

טיעוני התביעה לעונש:

התביעה הפנתה את ביהמ"ש לתוצאות בדיקת הדם בתיק 9858-11-18 שם נמצאה, כמות פי 3 מהרף המרבי המותר כדי להקים את חזקת השכרות לפי חוק. התביעה הדגישה את דרך התרחשות התאונה כאשר הנהג השיכור סטה מנתיב נסיעתו וגם לתאונת דרכים בה נפגעו 2 נוסעות שהיו יחד עמו, כמו כן נגרמו נזקי רכוש.

התביעה הפנתה את ביהמ"ש למבחני המאפיינים באותה עת, כאשר הנאשם נהג כשהוא שיכור כלוט. באשר לתיק 1742-07-18 שעניינו נהיגה תחת השפעת אלכוהול הצביעה התביעה על העובדה כי האירוע שם התרחש בהפרש זמנים של חצי שנה בלבד קודם לאירוע תאונת הדרכים.

לא זאת אף זאת, בגיליון הרשעות של הנאשם בהרשעה קודמת מס' 1 כבר הורשע בעברו הנאשם כאן בעבירה זהה - בנהיגה תחת השפעת אלכוהול.

הנה כי כן, אמור מעתה, לחובתו של הנאשם כאן עומדים 3 מקרים המאופיינים כולם, בהשפעת אלכוהול תוך כדי נהיגה.

התביעה הפנתה לרע"פ 782/14 אלמליח זכי נ' מדינת ישראל שם הורשע נהג על נהיגה בשכרות תוך גרימת תאונת דרכים של נזק בלבד, לחובתו היתה עבירה אחת של נהיגה תחת השפעת אלכוהול וביהמ"ש השית על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון למשך 6 שנים וכן עונשים נלווים נוספים.

עוד פסק דין אליו הפנתה התביעה, רע"פ 7002/13 דמיטרי פשקוב נ' מדינת ישראל, שם ביהמ"ש העליון אישר את פסק הדין של ביהמ"ש השלום לתעבורה, כאשר בגין נהיגה בשכרות, כאשר הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, כאשר הנאשם שם "לא מצא כוחות לשנות את דרך התנהגותו" והטיל על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, ו- 24 חודשים של פסילת רישיון נהיגה בפועל.

זאת לדעת, גם במקרה זה, לא הוטלו על הנאשם עונשי מאסר קודמים בעבר, ומדובר היה במאסר ראשון.

חרף העובדה כי כתב האישום תוקן בתיק 1742-07-18 לעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול, עדיין סבורה התביעה כי מדובר בנאשם בעל עבר מכביד, שהורשע בעברו כבר בעבירות חמורות בדיני התעבורה ואשר על כן לפי עמדתה כפי שהנאשם אינו נמצא מתאים לביצע עונש של"צ, כך הוא אינו מתאים לביצוע מאסר בדרך של עבודות שירות. לפי טעמה, המאסר חייב להיות מאסר של ממש, שלא יופחת מ- 8 חודשים - לריצוי מאחורי סורג ובריח, בנוסף לפסילה בפועל שלא תפחת מ- 4 שנים, כמו כן, עונש של מאסר על תנאי 12 חודשים למשך 3 שנים, פסילה על תנאי והתחייבות.

טיעוני ההגנה:

ההגנה מדגישה כי בתיק 1742-07-18, הודה הנאשם בעבירה לפי תקנה (2)26 לתקנות התעבורה ולא בעבירה של נהיגה בשכרות. לא זאת אף זאת, מצביעה ההגנה כי מעולם לא הוטל על הנאשם עונש של מאסר על תנאי והוא מעולם לא ניכשל בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

נאשם נסיבות אישיות חריגות, בשנת 2014 הוא היה מעורב בתאונת דרכים שבעקבותיה נקבעו לו אחוזי נכות אשר גורמים להם לכאבים עזים ובהמשך גרמו לו להתמכרות ובכוונתו להשתקם.

הנאשם קיבל אחריות על מעשיו ומזה שנה וחצי הוא לא נוהג ברכב ולא נתפס נוהג, הוא נכח בכל הדיונים המשפטיים נגדו, מבחינתו עונש של מאסר מאחורגי סורג ובריח הוא עונש קשה מנשוא. בנסיבותיו האישיות, הדבר יהווה נטל בלתי אפשרי עבורו וימנע ממנו לחזור לאורח חיים נורמטיבי.

עוד הצביעה ההגנה, כי בתסקיר שירות המבחן מיום 3.10.19 הומלץ על מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות ובכך, יתכן, לגרום לנאשם לפעול בכיוון של שינוי והסתגלות טובה יותר בחברה, והדבר יהיה משום ענישה שיקומית בעניינו.

לעניין קביעת מתחם הענישה ומדיניות הענישה, הפנתה ההגנה לתיקון 113 לחוק העונשין המאפשר סטייה מתחום הענישה שנקבע, ככל שקיימים סיכויי שיקום גבוהים, אשר אי חריגה ממתחם הענישה תביא לסיכולם.

ועוד לעניין זה ראה, בע"פ 1323/12 רד חסן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) קבע ביהמ"ש העליון כי מתחם העונש איננו משמש "כתעריף ענישה קבוע" שאותו יש להכיל בצורה אוטומטית בכל המקרים העתידיים.

ועוד לעניין זה ראה, רע"פ 548/05 לוי נ' מדינת ישראל, שם נאמר: "עונש מאסר בפועל אינו עונש ההולם בו יש, בנסיבות העניין, כדי להשיג את תכלית הענישה במקרה זה. המקרה דנן הוא אחד המקרים החריגים בהם ראוי לתת לנסיבותיה האישיות של המבקשת משקל משמעותי..."

בסופו של יום, מבקשת ההגנה כי ביהמ"ש ישקול את מכלול השיקולים בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי. ההגנה הגישה שורת פסקי דין לחיזוק טענתה זו ובין השאר לעניין זה ראה: פסקי דין ע"פ 212/79 פלוני נ' מדינת ישראל פ"ד לד (2) 421, 434, 1979.

כמו כן, עפ"ת 28265-08-10 ליהמן נ' מדינת ישראל ביהמ"ש מחוזי באר-שבע כב' השופט סלוצקי שם צוטט רע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' מדינת ישראל. "מדיניות ענישה כללית ועקרונית לעולם לא תוכל לבוא תחת שיקול דעתו של ביהמ"ש בערכאת הדיון ובנסיבותיו האינדבדואליות של הנאשם שהורשע בגינו".

סוף דבר, מבקשת ההגנה כי ביהמ"ש יתחשב כי הנאשם מעולם לא הפר צו שיפוטי, לא נהג בזמן פסילה, לקח אחריות והוא מצטער על מעשיו ואשר על כן לא להטיל עונש של מאסר מאחורי סורג ובריח ולשקול עונש הצופה פני עתיד עבור הנאשם, עונש שיקומי אשר יכול ויעלה את הנאשם לדרך סלולה ובטוחה לעתיד טוב יותר בדרך של צו לעבודות לתועלת הציבור או הטלת עבודות שירות, ובנוסף להתחשב בעובדה כי הנאשם נמצא מתאים לביצוע מאסר בדרך של עבודות שירות.

דין

שירות המבחן הוציא מתחת לידי שלושה תסקירים מפורטים המתארים את מסכת חייו והתנהלותו הכללית של הנאשם כאן, כאשר בסופו של תהליך הם הגישו את "הבקשה לדיון מחודש לשם ביטול צו של"צ" מיום 27.11.2019.

בתסקיר הראשון מיום 4.4.19 נשבה רוח אופטימית המציינת כי הנאשם הוא בעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות והוא בעל אישיות המתאפיינת בקשיים בהשתלבות במסגרות. הוא הביע בפניהם שאיפות חיוביות להתפתחות מקצועית ותעסוקתית.

בתסקיר מ- 27.6.19 כבר צוין כי הנאשם היה מעורב בתאונת דרכים עת הנאשם היה שיכור. או אז הציע שירות המבחן התערבות טיפולית בדרך של צו מבחן ושילובו בקבוצה טיפולית של מי שמעורב בעבירות תנועה ובדגש על נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים. כמו כן הוצע כי במסגרת הענישה בתיק 1742-07-18 יבצע הנאשם שירות לתועלת הציבור בהיקף של 90 שעות.

בתסקיר השלישי מיום 3.10.19 כבר מצוין כי זוהתה בעיה הקשורה בדפוסי צריכת האלכוהול וקיים סיכון בעטייה לעצמו ולאחרים. כאן, לפי עמדת שירות המבחן, עסקינן בנאשם המתקשה לשלוט ולווסת את דחפיו. קיימת נטייה להתנהגות אימפולסיבית ללא חשיבה מעמיקה על השלכות מעשיו. הוסף לכך שלמרות היותו בהליכים ונתון תחת פיקוח בית המשפט ושירות המבחן, הדבר לא מנע ממנו לבצע עבירה נוספת וכך להשתמש בסם. המלצת שירות המבחן היא לענישה של מאסר בדרך של עבודות שירות.

בתסקיר האחרון מיום 27.11.19 עולה תמונה עגומה, לפיה בבדיקת השתן שמסר נמצאו שרידי סם מסוג קוקאין. הנאשם לא הגיע לביצוע בדיקות נוספות תוך אי שיתוף פעולה מצדו. שירות המבחן ביקש להפקיע את צו השל"צ, וכן נמנע מהמלצה בעניינו של הנאשם לנוכח חוסר שיתוף הפעולה מצדו.

"מהיכרותנו הממושכת זו עמו, התרשמנו כי התנהגותו של איוון בעת ביצוע העבירות וכפי שמשתקף ממהלך חייו עד כה, מבטאות דפוס התנהגותי חוזר, שבו הוא מתקשה לשלוט ולווסת את דחפיו ורצונותיו וכי קיימת נטייה להתנהגות אימפולסיבית מוכוונת רצונות רגעיים, ללא חשיבה מעמיקה על השלכות מעשיו. נראה כי למרות הבנתו כי מדובר בעבירות על החוק, קיימים מצבים שבהם, הוא מתקשה להציב גבולות להתנהגותו. אנו סבורים כי במצבים אלו, הוא מונע מתוך רצון למימוש צרכיו. עוד נראה כי לאיוון בעיות בתחום דפוסי צריכת האלכוהול. התרשמנו כי העובדה שמתנהלים כנגדו הליכים משפטיים והיותו נתון תחת פיקוח של בית המשפט ושל שירותנו, לא מנע ממנו לבצע עבירה נוספת וכן להשתמש בסם."

מתחם הענישה

המקרה כאן מקפל בתוכו עבירה חוזרת של נהיגה בהשפעת אלכוהול, במשבצת זמנים קצרה. זאת לדעת, ב- 7.1.2017 נתפס הנאשם כאן נוהג בשכרות ובמסגרת הסדר טיעון תוקן כתב האישום לתקנה 26(2) לת"ת, נהיגה תחת השפעת אלכוהול. ב- 4.7.2018 הורשע הנאשם פעם נוספת בנהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, וב- 13.11.1918 החמיר לעשות, וגרם לתאונת דרכים שעה שהיה שיכור ובגופו נמצא ריכוז אלכוהול של 153 מיליגרם, כמות של פי 3 מהכמות המרבית המותרת. הנה כי כן, מדובר בנאשם אשר נוהג באופן מסוכן ובהשפעת אלכוהול הוא מסכן את עצמו ואת חיי כול עוברי הדרך.

מתחם הענישה, במסגרת של הישנות העבירה, טווח העונשים לקולא, החל משל"צ ועובר למאסר של חודשיים במסגרת עבודות שירות ופסילת רישיון בת שנתיים, ועד לעונשי מאסר של שנה בפועל, ופסילת רישיון הנהיגה ל-5 שנים (רע"פ

8261/14 אלחרר מרדושי נ' מדינת ישראל). בתת"ע 2578-10-10, מדינת ישראל נ' לינור, הורשעה נאשמת בשתי עבירות של נהיגה בשכרות ובית המשפט גזר על הנאשמת 120 שעות של"צ, מאסר על תנאי ופסילת רישיון למשך 3 שנים.

לצד ענישה זו קיימים פסקי דין המקפלים בתוכם עונשי מאסר של ממש. ראה:

רע"פ 444/08 משה יוסף נ' מדינת ישראל - בגין שתי עבירות שכרות נידון הנאשם ל-9 חודשי מאסר. בעפ"ת 13-06-35855-06 דיאקוב נ' מדינת ישראל דחה בית המשפט המחוזי ערעור על גזר דין בו הושתו על הנאשם 6 חודשי מאסר ו-4 שנות פסילה.

ברע"פ 7002/13 דמטרי פשקוב נ' מדינת ישראל הטיל בית המשפט עונש מאסר בפועל של שנה. הנאשם נהג בשכרות וגרם לתאונת דרכים. שם קבע בית המשפט:

"בנסיבות אלו אין מדובר לטעמי בעונש החורג מרף הענישה המקובל והראוי בגין ביצוע עבירה שענייה הנהיגה בשכרות. כבר הודגש פעמים רבות בעבר, כי נהיגה בשכרות היא עבירה בעלת השלכות חמורות עבור כלל הציבור אשר מצדיק, ככלל, נקיטת יד קשה עם הנאשמים בביצוע".

בתת"ע 25426-08 מדינת ישראל נ' דימיטרי שחלביץ היו לחובתו של הנאשם שתי הרשעות קודמות שעניינן נהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול, ועוד שבע הרשעות קודמות בתעבורה. בית המשפט הטיל על הנאשם עונש של 8 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה והפעיל 15 חודשים של מאסר מותנה.

המקרה כאן נבחן לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם בהתאם לסעיפים 40יא(1), (4), (6), (10), (11) לחוק העונשין. אין הוכחה ברורה ולא השתכנעתי כי הנאשם עושה מאמץ אמיתי לחזור למוטב או עושה מאמץ לשתף פעולה עם הרשויות לאכיפת החוק, כמתואר בתסקירים, הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, נכשל בקיום המוטל עליו על פי פסק הדין הראשון בתיק 1742-07-18. תסקירי קצין המבחן משקפים תמונה עגומה על נכונותו של הנאשם לשפר דרכיו. כאשר כאלה פני הדברים, ומתך החובה של בית המשפט לשמור על כלל הנהגים בדרך ועוברי הדרך, לטעמי, אין מנוס אלא מהטיל ענישה משמעותית של מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריה במקרה כאן, ומתוך תקווה שיהיה בכך למנוע מהנאשם, בעתיד, לנהוג בהשפעת אלכוהול או סמים אסורים.

לאור מכלול האירועים, עברו התעבורתי, התנהגותו הכללית ולפי התמונה העולה בתסקירי המבחן, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. הנאשם ישלם את סכום ההתחייבות בסך 6,000 ₪. (נאמר כי הסכום שולם, אם כך - הוא פטור מתשלום נוסף בתיק זה).

2. אני פוסל את רישיון הנהיגה של הנאשם למשך 3 שנים בפועל. הפסילה תימנה החל מיום 8.7.19 שהוא

תאריך הפקדת הרישיון בתיק 1742-07-18.

3. אני מטיל על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל. המאסר הוא מאחורי סורג ובריה.
 4. אני מטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר והמאסר הוא על תנאי ל-3 שנים שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים.
 5. באין הודעה אחרת, על הנאשם להתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 17.1.2021 עד השעה 10:00, בכלא ניצן או מקום אחר לפי החלטת שירות בתי הסוהר, כשהוא מצויד בתעודת זהות. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל מיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון בשב"ס, בטלפון 08-9787377.
- זכות ערעור על גזר הדין - תוך 45 יום.

ניתנה היום, ח' כסלו תשפ"א, 24 נובמבר 2020, במעמד הצדדים.